

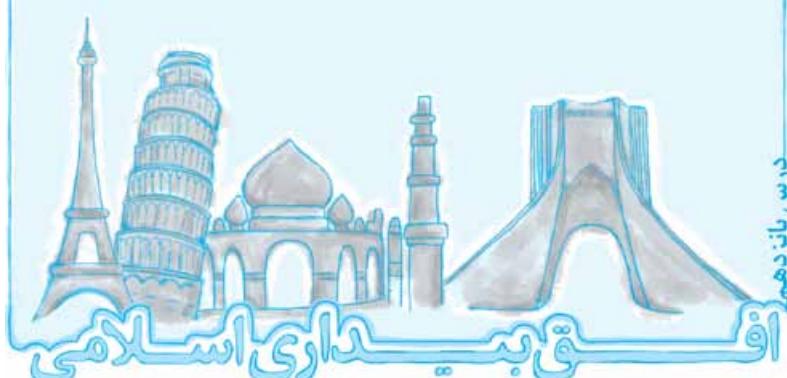
فهرست

درسنامه جامعه‌شناسی دهم	
۸۴	جهان دوقطبی
۸۷	جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی
۹۱	بحاران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی
۹۳	بحاران‌های معرفتی و معنوی
۹۶	سرآغاز بیداری اسلامی
۹۹	انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطف بیداری اسلامی
۱۰۲	افق بیداری اسلامی
درسنامه جامعه‌شناسی دوازدهم	
۱۰۹	ذخیره دانشی
۱۱۳	علوم اجتماعی
۱۱۷	نظم اجتماعی
۱۲۲	کنش اجتماعی
۱۲۶	معنای زندگی
۱۳۰	قدرت اجتماعی
۱۳۶	نابرابری اجتماعی
۱۴۴	سیاست هویت
۱۴۹	پیشینه علم اجتماعی در جهان اسلام
۱۵۴	افق علوم اجتماعی در جهان اسلام
۱۶۰	پرسش‌های چهارگزینه‌ای دهم
۲۲۶	پرسش‌های چهارگزینه‌ای یازدهم
۳۰۷	پرسش‌های چهارگزینه‌ای دوازدهم
۳۵۱	آزمون‌های جامع
۳۵۹	پاسخ‌نامه تشریحی
۴۴۴	پاسخ‌نامه کلیدی
۹	درس ۹
۱۰	درس ۱۰
۱۱	درس ۱۱
۱۲	درس ۱۲
۱۳	درس ۱۳
۱۴	درس ۱۴
۱۵	درس ۱۵
۸	درس ۸
۱۰	درس ۱۰
۱۳	درس ۱۳
۱۶	درس ۱۶
۲۰	درس ۲۰
۲۲	درس ۲۲
۲۷	درس ۲۷
۳۰	درس ۳۰
۳۴	درس ۳۴
۳۷	درس ۳۷
۴۰	درس ۴۰
۴۳	درس ۴۳
۴۶	درس ۴۶
۴۸	درس ۴۸
۵۳	درس ۵۳
درسنامه جامعه‌شناسی یازدهم	
۵۹	جهان فرهنگی
۶۱	فرهنگ جهانی
۶۴	نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)
۶۷	نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)
۷۰	باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب
۷۳	چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب
۷۷	جامعه جهانی
۸۰	تحولات نظام جهانی
۱	درس ۱
۲	درس ۲
۳	درس ۳
۴	درس ۴
۵	درس ۵
۶	درس ۶
۷	درس ۷
۸	درس ۸

به عنوان مقدمه باید یه فلاش بک بزنیم به درس ۱۴ از پادشاهی شناسی یازدهم! آله یادتون باشه در درس ۱۵ فومنیم که عقاید و ارزش‌های اسلامی در تاریخ لستر شنود، پهار مرفله رو طی کردن؛ عمر نبوی، عمر فلاافت، دوره استعمار و دوره بیداری اسلامی. الان ما رسیدیم به مرفله آخر! پس برم بینیم در دوره بیداری اسلامی اوضاع از په قراره!

بیداری اسلامی

عبارت معروفی وجود دارد که می‌گوید: «هر چیز که در جستن آنی، آنی». این عبارت بدان معناست که ارزش هر فرد، گروه، جریان، جنبش، انقلاب و

جامعه براساس بلندای همت او و آن‌چه از زندگی می‌خواهد، تعیین می‌شود. بنابراین برای بی‌بردن به ارزش بیداری اسلامی نیز باید بلندای همت و هدف آن را مورد کشف و شناسایی قرار دهیم. در هریان این کشف و شناسایی، ما به این نتیجه می‌رسیم که بیداری اسلامی به هدف‌هایی داره و به هدف‌هایی هم نداره! یعنی به پیزایی برash مهمه و به پیزایی برash مهوم نیست؛ بنابراین ما می‌توانیم برای بیداری اسلامی دو چنین سلیمانی و ایهایی در نظر بگیریم، این طوری:

(الف) جنبه سلیمانی بیداری اسلامی

۱) تغییر موقعیت ملت‌ها و کشورهای پیرامونی در نظام جهانی سلطه را، اوج هدف نهایی نمی‌بینند.

۲) تنها آرمان بشر را، صلحی که بی‌توجه به عدالت است، نمی‌پندارد.

۳) افق جهان متجدد تا در تنگنای جهان سکولار و چالش‌ها و بحران‌های ذاتی آن متوقف گردد.

(ب) جنبه ایجادی بیداری اسلامی

۱) مخاطب بیداری اسلامی: نوع بشر

توى درس ۲ گفتیم که یکی از انواع فرهنگ‌هایی که به سوی بیانی شدن گام برداشت، فرهنگ‌هایی هستند که عقاید، ارزش‌ها و هنرها را در خدمت گروه یا قوم خاصی نیست، بلکه سعادت همه انسان‌ها، یعنی نوع بشر را در نیال می‌کنه و گفتیم پنین فرهنگی، یه فرهنگ مطلوب بیانیه! بیداری اسلامی هم دقیقاً به نیال هاکم کردن پنین فرهنگیه!

﴿ وظیفه بیداری اسلامی: دفاع از محرومان و مستضعفان جهان ﴾

﴿ رسالت (هدف) بیداری اسلامی: حل مشکلات معرفتی و معنوی بشریت ﴾

توی ادماهه درس قراره با دستوردهای بیداری اسلامی و اقمارهای غرب واسه مقابله با اون و همین تأثیرات انقلاب اسلامی فودموں بر هریانهای بیداری اسلامی سایر کشورها، پیشتر آشنا بشیم! آله آماده‌ای، بزن بریم!

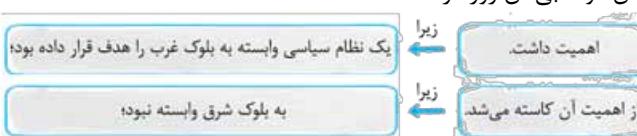
نخستین انقلاب

برخی دانشمندان علوم اجتماعی، انقلاب اسلامی ایران را نخستین انقلابی می‌دانند که پس از انقلاب فرانسه در سطح جهانی اتفاق افتاده است. در این بخش می‌خواهیم به بررسی جایگاه و اهمیت انقلاب اسلامی ایران پردازیم.

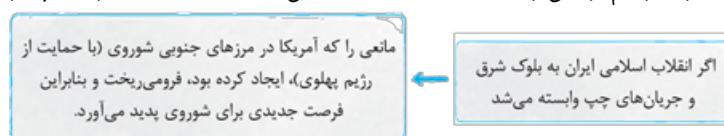
در جهان دوقطبی قرن بیستم:

هویت جنبش‌ها و کشورها، براساس جایگاه و اهمیتشان نسبت یکی از دو قطب جهان (بلوک‌های شرق و غرب)، شناسایی می‌شد.

بنابراین، انقلاب اسلامی ایران در جهان دوقطبی آن روز گار:

یعنی در قرن بیستم، تصویر می‌شد جهان در سیطره این دو قطب و هیچ کشوری قارچ از هیطه یکی از دو بلوک غرب و شرق نمی‌توانه قدرت داشته باشد. هلا توی این وضعیت، ایران به عنوان یه کشور مستقل اومنه بود و با آمریکا (یعنی ریس بلوک غرب) داشت مخالفت و مبارزه می‌کرد؛ پس از این هیث، انقلاب اسلامی ایران اهمیت زیادی داشت. اما از طرف دیگه، ایران در مبارزه فودش با غرب به دشمن اهلی بلوک غرب، یعنی همون شوروی (ریس بلوک شرق)، وابسته نبود، بلکه داشت مستقل عمل می‌کرد، پس از این هیث که برای بلوک شرق، تره هم فرد نمی‌کرد، اهمیت فودش رو از دست می‌داد! هلا دوزاریت افتاد هریان از په قرار بوده؟!!

از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل این که با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد، بنابراین:

﴿ توان مقاومت نداشت. ﴾

﴿ نمی‌توانست تداوم یابد. ﴾

﴿ دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد. ﴾

دولتمردان غربی با این نگاه به انقلاب اسلامی ایران، ابتدا از عمق حادثه غافل بودند؛ زیرا آن‌ها انقلاب اسلامی ایران را با موادین فرهنگ غرب می‌سنجدند، در حالی که انقلاب اسلامی ایران، از متن فرهنگی دیگر (فرهنگ اسلامی) برمی‌خاست.

انقلاب اسلامی ایران انقلابی نبود که در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب تعریف شده باشد.

انقلابی بود که از متن فرهنگ اسلامی برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل می‌گرفت.

نکته انقلاب اسلامی ایران، نخستین انقلابی بود که بعد از انقلاب فرانسه اتفاق می‌افتد؛ زیرا هیچ‌یک از انقلاب‌ها پس از انقلاب فرانسه، یک انقلاب جدید نبودند، بلکه همه در جهت بسط و گسترش انقلاب فرانسه بودند.

هلا بیا پنداش انتقالب رو با هم مقایسه کنیم:

با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. ابتدا در خاستگاه خود، فرانسه، گرفتار مشکلاتی شد، اما به زودی به صورت سلسه انقلاب‌های ۱۸۳۰ و ۱۸۴۸ م. حیاتی دوباره یافت و همه کشورهای اروپایی را فراگرفت.

گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی، با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت، اما به دلیل سکولاربودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

انقلاب فرانسه (۱۷۸۹) انقلاب روسیه (۱۹۱۷) جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم^۱ تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند. فرهنگ‌هایی که در دوره استعمار، مقهور و مرعوب جوامع غربی شده بودند، راه حل چالش‌های خود را نیز در پیوستن به جوامع غربی می‌دانستند.

الگوی رفتاری خود را از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی گرفت. از منظر دینی و فرهنگی، به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.

نکته می‌توان گفت مهم‌ترین شباهت انقلاب اسلامی ایران و انقلاب فرانسه در این است که هر دوی این انقلاب‌ها، پیامدها و تأثیراتی جهانی به دنبال داشتند؛ اما مهم‌ترین تفاوت آن‌ها، در فرهنگ، عقاید و ارزش‌هایی نهفته است که این انقلاب‌ها از متن آن برخاسته‌اند؛ انقلاب فرانسه از متن فرهنگ جدید با عقاید و ارزش‌هایی سکولار و انقلاب اسلامی ایران از متن فرهنگ اسلامی با عقاید و ارزش‌هایی دینی و معنوی برخاسته است.

^۱- مانند جنبش‌ها و انقلاب‌های ۱۹۲۱ م. در مراکش، ۱۹۳۰ م. در لیبی، ۱۹۴۱ م. در لبنان، ۱۹۴۴ م. در سوریه، ۱۹۴۷ م. در پاکستان و ۱۹۴۸ م. در چین

تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر جهان اسلام

دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام، قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:

رویکرد اول مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. (نسل اول روشنفکران)

رویکرد دوم مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. (نسل دوم روشنفکران)

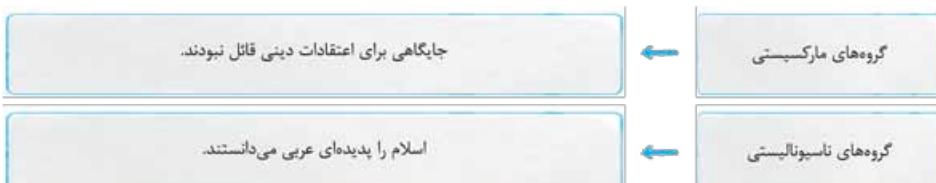
نکته کسانی که رویکرد دوم را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی به مبارزه با غرب می‌پرداختند؛ اما وقوع انقلاب اسلامی ایران، افق جدیدی را به روی جهان اسلام گشود.

تا پیش از انقلاب اسلامی، کشورهای مسلمان، با گرایش به یکی از دو رویکرد فوق، در حاشیه بلوک شرق یا غرب قرار می‌گرفتند و چگونگی برخوردشان با مسائل مهم جهان اسلام (از جمله مسئله فلسطین)، تحت تأثیر این قطب‌بندی قرار داشت.

موضع کشورهای مسلمان دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند یا با آن سازش می‌کردند.

در برابر مسئله فلسطین کشورهای مسلمان زیر نفوذ بلوک شرق جبهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند.

گروههای مبارز فلسطینی ناگزیر به بلوک شرق ملحق می‌شدند و برخی از این گروههای فلسطینی هویت مارکسیستی و بعضی دیگر اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند:

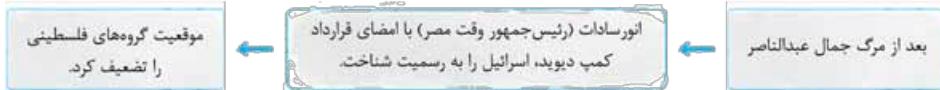

فلسطین به یکی از عرصه‌های تقابل بلوک شرق و بلوک غرب تبدیل شده بود؛ یعنی:

۱ دولت اسرائیل با حمایت‌های مالی و تسليحاتی آمریکا و کشورهای اروپایی وابسته به بلوک غرب تجهیز می‌شد.

۲ جبهه پایداری و مقاومت فلسطین، با سلاح‌های روسی می‌جنگید.

دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، مظہر ناسیونالیسم عربی بود.

انقلاب اسلامی ایران و مبارزه با صهیونیسم

انقلاب اسلامی ایران، الگوی نوینی را در برابر امت اسلامی قرار داد و افق جدیدی را به روی جهان اسلام گشود.

اهمیت انقلاب اسلامی ایران تنها در ساقط کردن مهم‌ترین قدرت حامی اسرائیل در منطقه (یعنی شاه پهلوی) نبود، بلکه در راهکاری بود که برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد.

انقلاب اسلامی ایران، با بازگشت به اسلام و اتکا بر فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله اسرائیل را به عنوان مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد.

پیامدهای بازگشت به اسلام در جریان انقلاب اسلامی ایران

۱ مشروعیت قرارداد کمپ دیوید در باور مسلمانان، مخدوش گردید.

۲ مقاومت در برابر صهیونیسم از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز شد. (این مقاومت قبلًا در پارچه اندیشه‌های مارکسیستی و ناسیونالیستی اینجا می‌شد!)

۳ حرکت‌ها و جنبش‌هایی در جهان اسلام ایجاد شد.

نمونه‌هایی از حرکت‌ها و جنبش‌های اسلامی در جهان اسلام که تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایران ایجاد شد، عبارت‌اند از:

پیامدهای انقلاب اسلامی ایران

مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است. هلاکتاب درسی تکفه، امام می‌گم که تو بیرونی! این پهوار تاکشون، مهر، تونس، لیبی و یمن هستند! دولت‌های غربی تلاش کرده‌اند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرایند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و آن را بهار عربی نامیدند؛ اما این انقلاب‌ها حکایت از بیداری اسلامی دارند. به همین دلیل، غرب برای منحرف کردن آن‌ها با تمام توان خود وارد عمل شده است.

نکته وقوع این انقلاب‌ها، سه دهه بعد از انقلاب اسلامی ایران نظری همان وقایعی است که چهار دهه پس از انقلاب فرانسه در کشورهای اروپایی رخ داد.

بیدارگران اسلامی در گذشته و حال حاضر

اندیشمندان و عالمانی بودند که برای حفظ استقلال و عزت جهان اسلام به دنبال اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی بودند.

نخستین بیدارگران در جهان اسلام

از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است.

بیداری اسلامی در جهان امروز

انقلاب اسلامی ایران از طریق بیداری اسلامی، الگوی جدیدی را در برابر امت اسلامی قرار داده است.

نکته اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاهت و عدالت، سازمان می‌یابند.

امام خمینی و بیداری اسلامی

﴿ امام خمینی در وصیت‌نامه الهی - سیاسی خود، تشکیل یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل را برای آینده کشورهای مسلمان ترسیم می‌کند. ﴾

﴿ امام خمینی در نامه به گورباقف (آخرین صدر هیئت رئیسه اتحاد جماهیر شوروی)، به اشکالاتی اشاره کرد که در محدود کردن دانش و علم به شناخت حسی یا شناخت عقلی وجود دارد. ﴾

می‌دونی منظور امام فمینی چی بوده؟ این‌که برای شناخت هوان هستی هس و عقل کافی نیست، بلکه باید از وهی و شهود هم کمک بگیریم! یعنی شناختی کامله که از طریق هس، عقل و وهی توأم باشد و بدینوجه که منظور امام از وهی، همون آموزه‌های آسمانی دین مبین اسلامه! امام خمینی در این نامه، ضمن پیش‌بینی فروپاشی بلوك شرق، از آنان خواست تا برای حل همه بحران‌ها، به سوی آموزه‌های اسلام گام بردارند و به این منظور، نخبگان خود را برای فراغیری علوم اسلامی به ایران بفرستند.

برپایی نماز جماعت و مراسم مذهبی و چاپ قرآن با الفبای سیریلیک در کشورهای پساشوری، یادآور پیام امام به گورباقف است که با مادی‌گرایی نمی‌توان بشریت را از بحران به در آورد.

جغرافیای فرهنگی جهان جدید

در بخش‌های قبل دونستیم که دنیای قرن بیستم یه دنیای دوقطبی بود که یه طرف اون، بلوك غرب قرار داشت و طرف دیگش، بلوك شرق. هالا در این یافش می‌خوایم بروزیم که انقلاب اسلامی ایران په تاثیری در جغرافیای فرهنگی بیوان داشت.

انقلاب اسلامی اگرچه در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، اما آرمان‌ها، ارزش‌ها و مسئولیت و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد.

درباره انقلاب اسلامی ایران که براساس آموزه‌های اسلامی، از عزت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد، بدانیم که:

﴿ مخاطب پیام انقلاب: فطرت الهی همه انسان‌ها ﴾

﴿ وظیفة انقلاب: دفاع از محرومان و مستضعفان جهان ﴾

﴿ رسالت (هدف) انقلاب: حل مشکلات معرفتی و معنوی بشریت ﴾

فودموزیم‌ها! این مطلب برات آشنا نبود؟! بابا اول همین درس فوئدیم! به این زودی یادت رفت؟!! اینها هموν ویژگی‌های بیداری اسلامیه که در مورد انقلاب اسلامی ایران هم صدق می‌کنه! هالا فلسفه این تکرار رو فهمیدی؟!

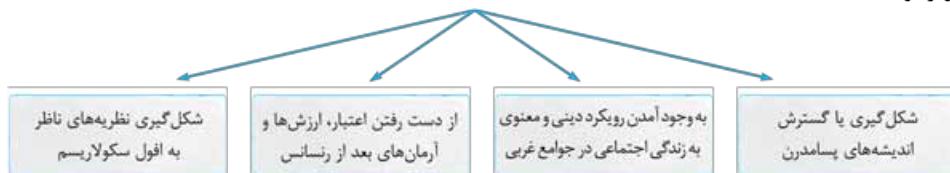
ویژگی‌های انقلاب اسلامی ایران

انقلاب اسلامی ایران:

﴿ با آرمان‌ها و ارزش‌هایش، تأثیراتی فراتر از مرزهای جهان اسلام به دنبال داشت. ﴾

﴿ به بحران‌های معرفتی و معنوی جهان غرب فرصت بروز و ظهور داد. ﴾

﴿ شاهدی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی بود، زیرا مستقل از ارزش‌ها و آرمان‌های جهان غرب شکل گرفت. ﴾

❸ راه نوینی را فرا روی کشورهای جهان سوم قرار داد. این مسیر جدید، موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن بیستم را در هم ریخت و قطببندی جدیدی را به جهان تحمیل کرد. (قطببندی فرهنگ اسلام و فرهنگ غرب یا همان قطببندی جهان اسلام و جهان غرب)

۳. مواجهه جهان غرب بالقلاب اسلامی ایران

جهان غرب پس از پی‌بردن به عمق حادثه و توان تأثیرگذاری انقلاب اسلامی، سلسله اقدامات مستمری در مقابله با آن انجام داده، اما مقاومت ایران اسلامی در برابر این اقدامات، موقعیت جدیدی برای جهان اسلام پدید آورده است. دو نمونه از نخستین تلاش‌های غرب برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران عبارت بود از:

❶ کودتای نوژه، ❷ هشت سال جنگ تحمیلی

جنگ ایران و عراق با همه جنگ‌های قرن بیستم متفاوت بود، زیرا:

❶ در این جنگ، تمامی کشورهای بلوک شرق و غرب، علیه ایران متعدد شدند.

❷ تسليحات روسی، آمریکایی، فرانسوی، آلمانی و دلارهای نقی کشورهای عربی در خدمت ارتش عراق قرار داشت که آغازگر جنگ بود.

❸ ایران برای تهیئة ابتدایی ترین تجهیزات (مانند سیم خاردار)، تحریم شده بود.

اعتراف رسانه‌های غربی به کمک تسليحاتی غرب به عراق

اسرای نظامی غیرعراقي در میان اسرای عراقي؛ این نظامیان از سوی سایر کشورها برای تقویت رژیم بعثی صدام ارسال می‌شدند.

سردشت، دومین شهر قربانی جنگ‌افزارهای شیمیایی در جهان پس از هیروشیما

مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست بلوک شرق تنها رقیب بلوک غرب نیست.

موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی ثبت کرد.

نظریه پایان تاریخ فوکویاما

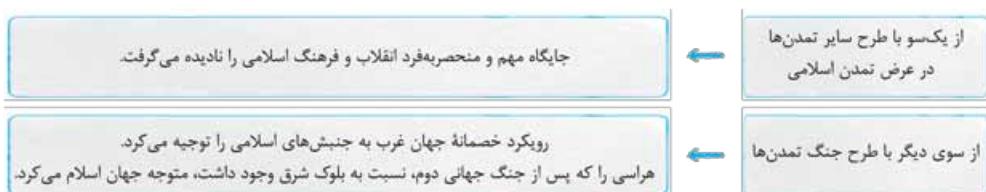
نظریه پردازان غربی به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند (= مفاد نظریه پایان تاریخ فوکویاما)؛ اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن، بر این نظریه خط بطلان کشید.

نکته فوکویاما (فیلسوف آمریکایی)، فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبة نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی - سیاسی بشر می‌پنداشت و نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانست که برای آن جایگزین بهتر و مناسبتری قابل تصور نیست. یعنی بر بنای نظریه پایان تاریخ فوکویاما، نظام لیبرال دموکراسی (به ویژه بعد از فروپاشی اتحاد شوروی) به صورت یه هریان غالبد و مسلط در جهان درآمده که همه کشورها و هم‌افراد باید در برابر اون تسلیم بشون و نظام سیاسی بهتر و مناسب تری که بتونه چالگزین این نظام بشه، اصلأً و آبدأً و هود نداره! اما انقلاب اسلامی ایران، تیشه زد به ریشه این نظریه و گفت البتکه نظام بتوتری و هود داره! اونم جمهوری اسلامیه!

نظریه جنگ تمدن‌های هاتینگتون

با قبول حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام، نظریه جنگ تمدن‌ها از سوی برخی نظریه‌پردازان غربی، مطرح شد.

نظریه جنگ تمدن‌ها، شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌بذرفت؛ ولی:

اقتصاد و سیاست جهان غرب در قطب‌بندی جدید جهان

اقتصاد و سیاست جهان غرب در شرایط فعلی ابعاد جهانی پیدا کرده و نیازمند مناطق پیرامونی است. انباست ثروت جهان در دست جمعی اندک (یعنی کشورهای سلطه‌گر غربی)، جز با فقر و وابستگی اقتصادی و سیاسی انبوه آدمیان (کشورهای ضعیف و پیرامونی) ممکن نیست.

به نظرم یه نگاه به درس ۱ بفراغایی یا زدهم بندازی بد نیست! اون‌جا مفهول برات توضیح داره که په طوری کشورهای غربی و مرکز، منابع و ثروت‌های کشورهای پیرامونی در آسیا و آفریقا رو غارت و چپاول می‌کنن! فدا از شون نگذره!!

جهان غرب، برای تأمین نیازهای اقتصادی و سیاسی خود، ناگزیر به مقابله با حرکت مستقل شکل‌گرفته در جهان اسلام است و برای تحقق این هدف، فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد:

۱ مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم (مشابه استعمار قدیم)

۲ مثال آن‌چه در افغانستان و عراق رخ داده است.

۳ محاصره و تحریم اقتصادی از طریق سازمان‌های بین‌المللی (مشابه استعمار نو)

۴ مثال تحریم‌هایی که علیه ایران انجام شده و می‌شود.

۵ تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای پرکردن خلاً معنوی فرهنگ غرب

۶ ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی و هایی

۷ ارائه تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی در مقابل انقلاب اسلامی

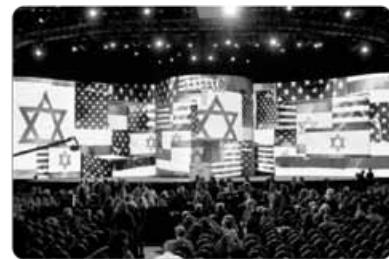
۸ جنگ رسانه‌ای همه‌جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام

۹ ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام

البته به تبع محدودیت‌هایی که جهان غرب ایجاد می‌کنه (مثل انواع و اقسام تحریم‌ها)، برای جهان اسلام یه سری فر Chad های بسیار فراهم می‌شه! آدما همیشه توی محدودیت‌ها ستاره می‌شون!

اسلام‌هراسی در غرب

استقبال آی‌پک از تصویب تحریم‌های ضدایرانی در سنای آمریکا

دستهای افرادی اسلامی

۹۱۳- کدام گزینه در مورد نسبت انقلاب اسلامی ایران با بلوک شرق و غرب درست نیست؟
(ترکیبی درس‌های ۱۴ و ۱۵)

- ۱) در جهان دوقطبی قرن بیستم، انقلاب ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافتد، اما چون این انقلاب به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شود.
- ۲) در جهان دوقطبی قرن بیستم، اگر انقلاب اسلامی وابسته به جریان چپ بود، مانع را که آمریکا در مرزهای جنوبی سوروی با حمایت از رژیم پهلوی ایجاد کرده بود، فرمومی‌ریخت و فرصت جدیدی برای سوروی پدید می‌آورد.
- ۳) از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی ایران به دلیل این که ارتباطی با بلوک شرق برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت و نمی‌توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک شرق دراز می‌کرد.
- ۴) انقلاب اسلامی ایران در رویارویی با رژیم شاه به بلوک شرق وابستگی نداشت و از آغاز، جهت‌گیری ضدآمریکایی و ضدصهیونیستی را در کنار موضع‌گیری ضدمارکسیستی خود اعلام کرد.

۹۱۴- به ترتیب، «معیار شناسایی هویت جنبش‌ها، انقلاب‌ها و کشورها در قرن بیستم»، «موضوع کشورهای مسلمان وابسته به بلوک غرب در مقابل مسئله فلسطین» و «گروههای فلسطینی که جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند» کدام است؟

- ۱) وابستگی به بلوک شرق - حمایت از گروههای فلسطینی - گروههای ناسیونالیستی
- ۲) جایگاه و اهمیت آن‌ها برای یکی از دو بلوک غرب و شرق - به رسمیت شناختن دولت اسرائیل - گروههای مارکسیستی
- ۳) نسبت با یکی از دو قطب جهان - تشکیل جبهه پایداری و مقاومت در مقابل اسرائیل - گروههای وابسته به بلوک غرب
- ۴) وابستگی به بلوک غرب - سازش با دولت اسرائیل - گروههای ناسیونالیستی

۹۱۵- عبارت‌های زیر را به ترتیب، از حیث درست و غلط بودن مشخص نمایید.

- انقلاب اسلامی ایران از منظر دینی و اقتصادی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت و با بازگشت به هویت اسلامی، فرست جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد.
- انقلاب اسلامی ایران در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت، بلکه از متن فرهنگ اسلامی برمی‌خاست و برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل گرفته بود.
- فرهنگ‌هایی که در دوره استعمار، مقهور و مرعوب جوامع غربی شده بودند و راه حل چالش‌های خود را نیز در پیوستن به جوامع غربی می‌دیدند.
- انقلاب اسلامی ایران از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد و آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان محدود کرد.

(۱) غ - ص - ص - غ

(۲) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - غ - ص - غ

۹۱۶- به ترتیب، وجه مشترک انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه و سایر انقلاب‌های اروپایی و تفاوت آن با این انقلاب‌ها چه بود؟ - انقلاب اسلامی ایران، الگوی خود را از چه چیزی می‌گرفت؟ و گروه‌های مبارز فلسطینی با توجه به برخوردهای متفاوت کشورهای مسلمان در قبال مسئله فلسطین، ناگزیر به کدام بلوک یا کشورها پیوستند؟

(۱) همه این انقلاب‌ها، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفتند با این تفاوت که انقلاب روسیه رویکرد لیبرالیستی نداشت - مکاتب و نظریه‌های غیرغربی - کشورهایی که جبهه پایداری و مقاومت در مقابل فلسطین تشکیل دادند.

(۲) همگی تحت تأثیر اندیشه‌های مارکسیستی بودند با این تفاوت که انقلاب روسیه خصلت سکولار و ناسیونالیستی نیز داشت. - متون فرهنگ اسلامی - کشورهایی که در جهت سازش با اسرائیل گام برداشتند.

(۳) همگی تقليیدی بدای از انقلاب فرانسه بودند با این تفاوت که انقلاب روسیه درون فرهنگ غرب شکل نگرفت. - آموزه‌های قرآنی و دینی - بلوک غرب

(۴) همه این انقلاب‌ها، خصلت سکولار داشتند با این تفاوت که انقلاب روسیه رویکرد چپ و سوسیالیستی داشت. - فقه اجتماعی و سیاسی شیعی - بلوک شرق

۹۱۷- هر عبارت نشانه کدام نوع انقلاب است؟ (کانون فرهنگی آموزش ۹۷ با تغییر)

- شکل‌گیری فرصت جدید برای جهان غرب جهت عبور از بحران‌های معرفتی و معنوی

- شکل‌گیری براساس آرمان‌ها و ارزش‌های مدرن پس از رنسانس

- الگوی جنبش‌ها و انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم

- درون فرهنگ غرب قرار گرفتن به دلیل سکولاربودن

(۱) انقلاب اسلامی ایران - انقلاب اکتبر روسیه - انقلاب فرانسه - انقلاب‌های آزادی‌بخش

(۲) انقلاب اکتبر روسیه - انقلاب فرانسه - انقلاب‌های مدرن - انقلاب اکتبر روسیه

(۳) انقلاب اسلامی ایران - انقلاب فرانسه - انقلاب‌های مدرن - انقلاب اکتبر روسیه

(۴) انقلاب‌های آزادی‌بخش - انقلاب اکتبر روسیه - انقلاب فرانسه - انقلاب‌های آزادی‌بخش

۹۱۸- امور مطرح شده زیر به ترتیب، پیامد چیست؟

- تضییف موقعیت گروه‌های فلسطینی

- سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹

- سازمان‌بایی جوامع اسلامی بر مدار فقاہت و عدالت

(۱) به رسمیت شناختن اسرائیل توسط دولت مصر - شکل‌گیری انتفاضه - انقلاب اسلامی ایران

(۲) امراضی قرارداد کمپ دیوید توسط انور سادات - انقلاب اسلامی ایران - تحقق بیداری اسلامی در جوامع اسلامی

(۳) سازش برخی کشورهای اسلامی با دولت اسرائیل - انقلاب اسلامی ایران - حکومت آرمانی شیعی

(۴) تقابل بلوک شرق و غرب - شکل‌گیری انتفاضه - تشکیل یک دولت واحد برای تمامی جوامع اسلامی

۹۱۹- انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، ..... را به عنوان مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت

به اسلام، اولاً ..... را در باور مسلمانان، مخدوش کرد؛ ثانیاً ..... را از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

(۱) مسئله فلسطین - قدرت سیاسی و اقتصادی دولتهای استعماری - مبارزه با صهیونیسم

(۲) تشکیل حکومت اسلامی - نظامهای لیبرال دموکراتی - مبارزه با نظام سرمایه‌داری

(۳) مسئله اسرائیل - مشروعیت قرارداد کمپ دیوید - مقاومت در برابر صهیونیسم

(۴) بیداری اسلامی ملت‌های مسلمان - آرمان‌های بعد از رنسانس - بیداری اسلامی

۹۲۰- موارد زیر به ترتیب، با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

«معرفی اسلام به عنوان پدیده‌ای عربی - شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد - مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران»

(۱) گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - جنبش‌های مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹

(۲) گروه‌های مارکسیستی فلسطینی - نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون - مخدوش شدن قرارداد کمپ دیوید

(۳) گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی - نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون - به رسمیت شناختن‌شدن رژیم غاصب اسرائیل توسط کشورهای اسلامی

(۴) گروه‌های مارکسیستی فلسطینی - نظریه مرکز و پیرامون - تثبت موقعیت فرهنگی جهان اسلام

۹۲۱- به ترتیب، مصادیق «الف»، «ب» و «پ» کدام‌اند؟

عملکرد یا دیدگاه	افراد یا جریان‌ها
«الف»	دولتمردان آمریکا
تقلیدی از انقلاب‌های مدرن	«پ»
تشکیل جبهه پایداری و مقاومت در برابر اسرائیل	«ب»
فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت عبور از بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آوردند. - گروه‌های مارکسیستی فلسطینی - انقلاب اکتبر روسیه	کشورهای اسلامی زیر نفوذ بلوک شرق - جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم
دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت شناختند و در جهت سازش با آن گام برداشتند. - گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی - انقلاب‌های آزادی‌بخش	در کشورهای اسلامی

- ۹۲۴- چند مورد از عبارت‌های زیر در رابطه با تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر جهان اسلام نادرست است؟
- انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مستوله اسرائیل را به عنوان مستوله جهان اسلام مطرح می‌کرد.
  - مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران آغاز مقاومت در برابر صهیونیسم از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی است.
  - حرکت جوامع اسلامی به سوی نظامی که بر مدار فقاوت و عدالت سازمان یافته است معلول تحقق بیداری اسلامی است.
  - امروزه بیداری اسلامی، حاصل انتقال بیداری از سطح مردم و فرهنگ عمومی به نخبگان جهان اسلام است.

(۱) سه ۳ دو ۲ چهار ۴ یک

- ۹۲۵- به ترتیب، عبارت‌های کدام‌یک از گزینه‌های زیر در مورد پیامدهای انقلاب اسلامی ایران درست نیست، اما در رابطه با دیدگاه نظریه پردازان غربی درست است؟

- ۱) انقلاب اسلامی ایران که مستقل از ارزش‌ها و آرمان‌های جهان غرب شکل گرفت، شاهدی گویا برای حضور تاریخ‌ساز فرهنگ‌های غیرغربی بود.
- ۲) فوکویاما، نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ شر می‌داند که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست.
- ۳) انقلاب اسلامی در شکل گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی و حفظ اعتبار، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس، مؤثر بود. - نظریه جنگ تمدن‌ها، ضمن اعتراف به شکل گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی، با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را گوشزد می‌کرد.
- ۴) انقلاب اسلامی ایران راه نوینی را فرا روی کشورهای جهان سوم قرار داد. این مسیر جدید، موقعیت استوار دو قطب سیاسی قرن بیستم را در هم ریخت و قطب‌بندی جدیدی را به جهان تحمیل کرد. - طرح نظریه جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصم‌انه جهان غرب نسبت به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌شد و از این طریق، هر ای از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک غرب وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گشت.
- ۵) بحران‌های عمیق معرفتی و معنوی جهان غرب با انقلاب اسلامی و شکل گیری جنبش‌های اسلامی فرصت بروز و ظهور نیافتند. - فوکویاما با ارائه نظریه پایان تاریخ، فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبة نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی و سیاسی بشر می‌پندارد.
- ۶) به ترتیب، مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن نشانگر چه بود؟ موقوفیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر کدام نظریه خط بطلان کشید؟ انقلاب اسلامی در شکل گیری کدام نظریه‌ها در جهان غرب مؤثر بود؟

- ۱) تأثیر دین و معنویت در عرصه فرهنگ عمومی - نظریه مارکسیسم - نظریه‌های ناظر به بحران‌های معرفتی و معنوی
- ۲) وجود فرهنگ‌هایی مستقل از فرهنگ غرب - نظریه لیبرالیسم - نظریه‌های ضد نظام سرمایه‌داری
- ۳) تثبیت موقعیت جهان اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - نظریه‌های افول سکولاریسم
- ۴) بلوک شرق تنها رقیب بلوک غرب نیست. - نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون - نظریه‌های پس‌اسکولاریسم

- ۹۲۵- به ترتیب، هر کدام از ویژگی‌های زیر متعلق به کدام انقلاب است؟

- ۱) انقلاب روسیه - انقلاب‌های اخیر مردم در کشورهای عربی - انقلاب فرانسه
- ۲) انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم - سلسه انقلاب‌های ۱۸۳۰ و ۱۸۴۸ میلادی اروپا - انقلاب فرانسه
- ۳) انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م. روسیه - انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم - انقلاب اسلامی
- ۴) سلسه انقلاب‌های ۱۸۳۰ و ۱۸۴۸ میلادی اروپا - انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم - انقلاب اسلامی

- ۹۲۶- به ترتیب، کدام عبارت در مورد «نظریه فوکویاما» و «نظریه جنگ تمدن‌ها» درست نیست؟
- ۱) کشورهای کمونیستی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل گیری نظام نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند و نظریه پایان تاریخ فوکویاما، همین معنا را القا می‌کرد. - نظریه جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصم‌انه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌کرد و از این طریق، هر ای از جنگ جهانی اول، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌کرد.
  - ۲) فوکویاما فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبة نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی و سیاسی بشر می‌پندارد. - نظریه جنگ تمدن‌ها، ضمن اعتراف به شکل گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی، با طرح دیگر تمدن‌ها در طول تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت.

- ۳) از نظر فوکویاما، نظام لیبرال دموکراسی، محصول نهایی تاریخ بشر تلقی می‌شود که برای آن جایگزین بهتر و مناسب‌تری قابل تصور نیست. - نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.
  - ۴) فوکویاما فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق و غلبة نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی و سیاسی بشر می‌پندارد. - از نظر هانتینگتون، منشأ اصلی درگیری‌ها در جهان، عامل فرهنگی است و در این میان، فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.
- ۹۲۷- هر یک از موارد «استفاده از سلاح‌های روسی»، «پذیرش اسلام به عنوان پدیده‌ای عربی» و «شکل گیری انتفاضه» به ترتیب با کدام مفاهیم ارتباط دارند؟

- (کانون فرهنگی آموزش - ۹۷)
- ۱) گرمشدن بازار فروش اسلحه در منطقه - مارکسیسم - از پیامدهای نظریه جنگ تمدن‌ها
  - ۲) تقابل بلوک شرق و غرب در جریان فلسطین - ناسیونالیسم - از پیامدهای انقلاب اسلامی
  - ۳) تجهیز دولت اسرائیل با تسليحات و حمایت‌های مالی آشکار - ناسیونالیسم - از پیامدهای نظریه فوکویاما
  - ۴) حمایت بلوک شرق از نیروهای مبارز فلسطینی - مارکسیسم - از پیامدهای نامه امام خمینی به گوریاچف

۹۲۸- در جهان دوقطبی قرن بیستم، انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که .....، اهمیت می‌یافتد؛ اما چون ..... از اهمیت آن کاسته می‌شود. دولت‌های غربی تلاش می‌کردند تا انقلاب‌های اخیر مردم در کشورهای عربی را بخشی از فرایند غربی‌شدن کشورهای عربی معرفی کنند و به همین دلیل آن را ..... نامیدند.

(۱) وابسته به بلوک غرب نبود - وابسته به بلوک شرق بود - جنبش دموکراسی خواهی

(۲) وابسته به بلوک شرق نبود - وابسته به بلوک غرب بود - جنبش دموکراسی خواهی

(۳) یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود - به بلوک شرق وابسته نبود - بهار عربی

(۴) یک نظام سیاسی وابسته به بلوک شرق را هدف قرار داده بود - به بلوک غرب وابسته نبود - بهار عربی

۹۲۹- از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب ایران به چه دلیلی توان مقاومت و تداوم نداشت و سرانجام آن چه بود؟ فرهنگ‌هایی که در دوره استعمار، مقوّع جوامع غربی شده بودند، راه حل چالش‌های خود را در چه می‌دیدند؟

(۱) ارتباطی با بلوک غرب برقرار نمی‌کرد، دست نیاز به سوی بلوک شرق دراز می‌کرد - استفاده از اندیشه‌ها و نظریه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی

(۲) ضعف قدرت نظامی و اقتصادی، وابستگی اقتصادی به کشورهای توسعه‌یافته - الگوپذیری از کشورهای توسعه‌یافته

(۳) کم توسعه‌یافتنی جامعه ایران، شکست انقلاب اسلامی - استفاده از نظریه‌ها و مکاتب غربی

(۴) با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد، دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد. - پیوستن به جوامع غربی

۹۳۰- به ترتیب، کدام شخصیت عرب، طی قرارداد کمپ دیوبد، اسرائیل را به رسیمیت شناخت؟ این مسئله چه پیامدی داشت؟ - امام خمینی رهبری در وصیت‌نامه خود، چه آینده‌ای را برای کشورهای مسلمان ترسیم کرده بود؟

(۱) جمال عبدالناصر، موجب مخدوش‌شدن مشروعت اسرائیل در منطقه گردید. - شکل‌گیری جنبش‌ها و حرکت‌های اسلامی در این کشورها

(۲) انور سادات، منجر به تضعیف موقعیت گروه‌های فلسطینی گردید. - تشکیل یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل

(۳) یاسر عرفات، باعث شکل‌گیری جنبش‌ها و حرکت‌های اسلامی در کشورهای اسلامی شد. - بیداری اسلامی

(۴) جمال عبدالناصر، آغاز مقاومت گستردۀ و فراگیر جهان اسلام در مقابل صهیونیسم - تشکیل یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل

۹۳۱- به ترتیب «جنگ عراق»، «ایجاد جریان‌های تروریستی و وهابی» و «حمایت از اسلام آمریکایی»، مصادیق کدام شیوه دنیای غرب برای مقابله با حرکت مستقلی است که در جهان اسلام صورت می‌گیرد؟ کانون فرهنگی آموزش - ۹۷

(۱) مقابله نظامی و سیاسی - ایجاد اختلافات فرقه‌ای - تبلیغ معنویت‌های کاذب

(۲) تصویرسازی خشن از فرهنگ اسلامی - ایجاد اختلافات فرقه‌ای - تبلیغ معنویت‌های کاذب

(۳) حضور مستقیم - تصویرسازی غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی - تفسیرهای سکولار از اسلام

(۴) ایجاد اختلافات فرقه‌ای - تبلیغ معنویت‌های کاذب - تصویرسازی خشن از فرهنگ اسلامی

۹۳۲- در رابطه با دلایل اقدامات جهان غرب در مقابله با حرکت‌های اجتماعی جهان اسلام، کدام‌یک درست نیست؟

(۱) مقاومت انقلاب اسلامی ایران در قبال غرب، موقعیت بلوک شرق را به عنوان تنها رقیب بلوک غرب تقویت کرد.

(۲) اقتصاد و سیاست جهان غرب در شرایط فعلی که ابعاد جهانی پیدا کرده، نیازمند مناطق پیرامونی است.

(۳) انبیاشت ثروت جهان در دست جمعی اندک تنها با فقر و وابستگی اقتصادی و سیاسی انبیه آدمیان امکان‌بزیر است.

(۴) دنیای غرب برای رفع نیازهای اقتصادی و سیاسی ناگزیر است با حرکت‌های اجتماعی مستقلی که در جهان اسلام شکل گرفته، مقابله کند.

۹۳۳- در کدام گرینه میان عبارت‌ها ارتباط درستی وجود ندارد؟

(۱) فلسطین یکی از عرصه‌های تقابل بلوک شرق و غرب شده بود. ← دولت اسرائیل با حمایت‌های مالی و تسليحاتی آمریکا و کشورهای اروپایی وابسته به بلوک غرب تجهیز می‌شد و جبهه مقابل با سلاح‌های روسی می‌جنگید.

(۲) اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی حقیقت پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهد کرد که فالغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای بر مدار فقاوت و عدالت سازمان می‌یابد. ← امام خمینی رهبری تشکیل یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل را برای آینده کشورهای مسلمان ترسیم می‌کردد.

(۳) بحران‌های عمیق معرفتی و معنوی جهان غرب با انقلاب اسلامی و شکل‌گیری جنبش‌های اسلامی فرست بروز و ظهور یافتنند. ← انقلاب اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پس‌امدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود.

(۴) با قبول حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام از سوی برخی از نظریه‌پردازان غربی نظریه «جنگ تمدن‌ها» مطرح شد. ← کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند..

۹۳۴- به ترتیب، هر یک از موارد زیر با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟ ترکیبی درس‌های ۱۱ و ۱۵

«پرکردن خلاً معنوی فرهنگ غرب - سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی و وهابی - شکل‌گیری اسلام‌هرواسی در جهان غرب»

(۱) تصویرسازی خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی - ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام - نظریه جنگ تمدن‌ها

(۲) تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی - تصویرسازی خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی - نظریه جنگ تمدن‌ها

(۳) تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی - ایجاد اختلافات فرقه‌ای و مذهبی برای تضعیف جهان اسلام - نظریه پایان تاریخ فوکویاما

(۴) افول سکولاریسم - مدیریت جنگ رسانه‌ای همه‌جانبه در برابر حرکت فرهنگی جهان اسلام - نظریه پایان تاریخ فوکویاما

۹۳۵- به ترتیب، دولت‌های استعمارگر غربی به کمک چه کسانی توافسند از موقیت بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند؟ کدام گروه، جنبش‌هایی را برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت فاجار به وجود آورده‌اند؟ کدام انقلاب در شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود؟ و یکی از نخستین تلاش‌هایی که جهان غرب برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران انجام داد، چه بود؟
(ترکیبی درس‌های ۱۴ و ۱۵)

۱) حاکمان سکولار کشورهای اسلامی - عالمان شیعی - انقلاب اسلامی ایران - تحریم اقتصادی

۲) روشنفکران غرب‌گرا - بیدارگران و منورالفکران - انقلاب‌های کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ - مدیریت جنگ رسانه‌ای

۳) منورالفکران غرب‌گرا - نخستین بیدارگران اسلامی - انقلاب اسلامی ایران - کودتای نوزه

۴) روشنفکران چپ - منورالفکران غرب‌گرا - انقلاب روسیه - جنگ تحملی

۹۳۶- عبارت‌های زیر را به ترتیب از جهت درست و غلط بودن مشخص نمایید.
- مارکسیسم، ناظر به اندیشه‌های اقتصادی مارکس است.

- در دامان کشورهای سوسیالیستی، طبقه‌جديدة شکل گرفت که براساس قدرت سازمان می‌یافت.

- در نیمه دوم قرن بیستم، آشکار شد که علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست.

- بیداری اسلامی، تغییر موقعیت ملت‌ها و کشورهای پیرامونی در نظام جهانی سلطه را هدف نهایی خویش می‌بیند.

۱) ص - غ - غ - ص   ۲) غ - ص - غ - ص   ۳) ص - ص - غ - ص   ۴) غ - غ - ص - غ

۹۳۷- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
(ترکیبی درس‌های ۱۴ و ۱۵)

- امام خمینی در نامه خود به گورباچف (صدر هیئت اتحاد جماهیر شوروی) چه رویدادی را پیش‌بینی کرد؟

- از نظر نسل اول روشنفکران، مسائل جهان اسلام از نوع چه مشکلاتی بود؟

- در آغاز انقلاب اسلامی، شاه تحت حمایت کدام دولت‌ها یا بلوک بود؟

۱) بیداری اسلامی - از نوع مشکلاتی که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود - دولت‌های غربی و شرقی

۲) فروپاشی بلوک شرق - از نوع مشکلاتی که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود - دولت‌های غربی

۳) بهار عربی - از نوع مشکلاتی که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود - بلوک شرق

۴) فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی - از نوع مشکلاتی که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود - بلوک شرق

۹۳۸- به ترتیب، برخورد کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند و آن‌ها که زیر نفوذ بلوک شرق بودند با مسئله فلسطین چگونه بود؟
(سراسری ۹۳ با انداخته تغییر)

۱) در جهت سازش با دولت اسرائیل گام برمی‌داشتند و جبهه‌پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند. - دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و گروههای مبارز فلسطینی با آن‌ها مقابله می‌کردند.

۲) دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی قائل نبودند. - در جهت سازش با اسرائیل عمل می‌کردند.

۳) دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا با آن سازش می‌کردند. - جبهه‌پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند.

۴) با تسلیحات و حمایت‌های مالی آشکار به تجهیز دولت اسرائیل می‌پرداختند و گروههای مبارز فلسطینی با آن‌ها سازش می‌کردند. - جبهه‌پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند.

۹۳۹- رویکردهایی که دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، از طریق آن‌ها مسائل و مشکلات جوامع خود را می‌دیدند، کدام است؟
(فراز کشور ۹۲)

۱) الف - مسائل جهان اسلام، از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی برای رسیدن به جوامع غربی پیش آمده بود. ب - این مسائل از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود.

۲) الف - دورشدن از هویت اسلامی و عدم تلاش برای تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی بخشی از مشکلات بود. ب - این مسائل از نوع مشکلاتی بود که نظام مارکسیستی و سوسیالیستی به وجود آورده بود.

۳) الف - مشکلات به وجود آمده ناشی از نفوذ اندیشه‌های ناسیونالیستی و مارکسیستی به این جوامع بوده است. ب - این مسائل از نوع مشکلاتی بود که نظام لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود.

۴) الف - مسائل جهان اسلام، از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. ب - این مسائل از نوع مشکلاتی بود که نظام مارکسیستی و سوسیالیستی به وجود آورده بود.

۹۴۰- کدام‌یک در رابطه با نظریه جنگ تمدن‌ها صحیح نیست؟
(فراز کشور ۹۲ با انداخته تغییر - ترکیبی درس‌های ۱۴ و ۱۵)

۱) این نظریه به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی اعتراف می‌کرد و دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی طرح می‌کرد. - این نظریه عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

۲) با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برگسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت. - هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.

۳) از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم نسبت به بلوک غرب وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند. - عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.

۴) رویکرد خصماء جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌کرد - این نظریه به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی اعتراف می‌کرد و دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی مطرح می‌کرد.

<p>(دافتار کشور ۹۳)</p> <p>۱) با رویکرد چپ و سوسیالیستی و با خصلت سکولار و دنیوی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روش‌نگری مدرن عمل می‌کرد. عدم وابستگی به بلوک شرق موجب کاستن از اهمیت انقلاب اسلامی شده بود. - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.</p> <p>۲) با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. - از متن آرمان‌های معنوی و توحیدی جهان اسلام برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفته امت اسلامی شکل گرفت. - به دلیل سکولاربودن خود، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.</p> <p>۳) با خصلت سکولار خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روش‌نگری مدرن عمل می‌کرد. - نخستین انقلابی نبود که بعد از انقلاب فرانسه شکل می‌گرفت. - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.</p> <p>۴) با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. - با هدف قراردادن نظام سیاسی وابسته به بلوک شرق و غرب، پدید آمد. - با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل گرفت.</p>	<p>۹۴۱- نحوه شکل‌گیری سه انقلاب «فرانسه، اسلامی و روسیه» به ترتیب، چگونه بود؟</p> <p>۹۴۲- انقلاب فرانسه ..... . انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م. روسیه با دیگر انقلاب‌های اروپایی به دلیل ..... تفاوت داشت، ولی به دلیل .....</p> <p>(قارچ کشور ۹۳)</p> <p>۱) با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند - رویکرد چپ و سوسیالیستی - سکولاربودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.</p> <p>۲) با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند - رویکرد ضدسرمایه‌داری و لیبرالیستی - سکولاربودن در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روش‌نگری مدرن عمل نمی‌کرد.</p> <p>۳) در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روش‌نگری مدرن عمل می‌کرد - رویکرد چپ و سوسیالیستی - رویکردهای ناسیونالیستی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.</p> <p>۴) با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف در حاشیه فلسفه‌های غربی شکل گرفت - رویکرد ضدسرمایه‌داری و لیبرالیستی - رویکرد چپ و سوسیالیستی خود در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روش‌نگری مدرن عمل می‌کرد.</p>
<p>(قارچ کشور ۹۴- ترکیبی درس‌های ۱۵ و ۱۶)</p> <p>۱) ایجاد رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده، «به رسمیت شناخته شدن اسرائیل توسط مصر» و «شکل‌گیری دولت‌هایی که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام می‌کرددن».</p> <p>۲) قرارگرفتن در موضع مقاومت منفی - پس از تصویب قرارداد کمپ دیوید - فوریختن حاکمیت کلیسا</p> <p>۳) اوج گیری حریان عدالتخانه - قتل انورسادات توسط اسلامخواهان مصر - ظهور لیبرالیسم</p> <p>۴) حضور قدرت‌های استعماری - بعد از انقلاب اسلامی ایران - پس از رنسانس</p> <p>۵) انقلاب مشروطه - بعد از مرگ جمال عبدالناصر - انقلاب فرانسه</p>	<p>۹۴۳- این اتفاقات به ترتیب، به کدام جریان تاریخی مربوط می‌شوند؟</p> <p>۱) ایجاد رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده، «به رسمیت شناخته شدن اسرائیل توسط مصر» و «شکل‌گیری دولت‌هایی که به طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام می‌کرددن».</p> <p>۲) قرارگرفتن در موضع مقاومت منفی - پس از تصویب قرارداد کمپ دیوید - فوریختن حاکمیت کلیسا</p> <p>۳) اوج گیری حریان عدالتخانه - قتل انورسادات توسط اسلامخواهان مصر - ظهور لیبرالیسم</p> <p>۴) حضور قدرت‌های استعماری - بعد از انقلاب اسلامی ایران - پس از رنسانس</p> <p>۵) انقلاب مشروطه - بعد از مرگ جمال عبدالناصر - انقلاب فرانسه</p>
<p>(سراسری ۹۴ با تغییر)</p> <p>۱) جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند. - اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند.</p> <p>۲) اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند. - جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند.</p> <p>۳) با سلاح‌های روسی می‌جنگیدند و جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی قائل نبودند. - اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند و از حمایت‌های مالی آمریکا و انگلستان بهره می‌بردند.</p> <p>۴) در جهت سازش با اسرائیل گام برمی‌داشتند و از موضع قوم‌گرایی عربی به اسلام می‌نگریستند. - جمهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند و اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند.</p>	<p>۹۴۴- به ترتیب، دیدگاه گروه‌های ناسیونالیستی و مارکسیستی فلسطینی چگونه بود؟</p> <p>۱) جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند. - اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند.</p> <p>۲) اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند. - جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند.</p> <p>۳) با سلاح‌های روسی می‌جنگیدند و جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی قائل نبودند. - اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند و از حمایت‌های مالی آمریکا و انگلستان بهره می‌بردند.</p> <p>۴) در جهت سازش با اسرائیل گام برمی‌داشتند و از موضع قوم‌گرایی عربی به اسلام می‌نگریستند. - جمهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند و اسلام را پدیدهای عربی می‌دانستند.</p>
<p>(سراسری ۹۴- ترکیبی درس‌های ۱۵ و ۱۶)</p> <p>۱) «شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین»، «پدیدآیی دولت - ملت‌های جدید» و «استفاده از بمب اتم برای اولین بار»</p> <p>۲) پس از قرارداد کمپ دیوید - ظهور لیبرالیسم - جنگ جهانی اول</p> <p>۳) تشکیل جبهه نجات اسلامی - پس از رنسانس - جنگ جهانی دوم</p> <p>۴) انقلاب اسلامی و بازگشت به اسلام - انقلاب فرانسه - جنگ جهانی دوم</p> <p>۵) قتل انورسادات توسط اسلامخواهان مصر - فوریختن حاکمیت کلیسا - جنگ جهانی اول</p>	<p>۹۴۵- این اتفاقات به ترتیب، به کدام جریان تاریخی مربوط می‌شوند؟</p> <p>۱) «شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین»، «پدیدآیی دولت - ملت‌های جدید» و «استفاده از بمب اتم برای اولین بار»</p> <p>۲) پس از قرارداد کمپ دیوید - ظهور لیبرالیسم - جنگ جهانی اول</p> <p>۳) تشکیل جبهه نجات اسلامی - پس از رنسانس - جنگ جهانی دوم</p> <p>۴) انقلاب اسلامی و بازگشت به اسلام - انقلاب فرانسه - جنگ جهانی دوم</p> <p>۵) قتل انورسادات توسط اسلامخواهان مصر - فوریختن حاکمیت کلیسا - جنگ جهانی اول</p>
<p>(قارچ کشور ۹۵- ترکیبی درس‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)</p> <p>۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش - استبداد استعماری - تشکیل جبهه مقاومت و پایداری در مقابل اسرائیل</p> <p>۲) بیدارگران اسلامی - ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید - جذب گروه‌های مبارز فلسطینی</p> <p>۳) جنبش‌های زیر نفوذ بلوک شرق - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - به رسمیت شناختن اسرائیل غاصب</p> <p>۴) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - در هم ریختن نظم پیشین - تلاش در جهت حذف سلطه سیاسی غرب</p>	<p>۹۴۶- به ترتیب، مصداق‌های «الف»، «ب» و «پ» کدامند؟</p> <p>۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش - استبداد استعماری - تشکیل جبهه مقاومت و پایداری در مقابل اسرائیل</p> <p>۲) بیدارگران اسلامی - ایجاد ساختارهای اجتماعی استعماری جدید - جذب گروه‌های مبارز فلسطینی</p> <p>۳) جنبش‌های زیر نفوذ بلوک شرق - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - به رسمیت شناختن اسرائیل غاصب</p> <p>۴) حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - در هم ریختن نظم پیشین - تلاش در جهت حذف سلطه سیاسی غرب</p>

- علت پیدایش هر یک از موارد ذیل، به ترتیب، کدام است؟

- رونق بازار معنویت‌های کاذب

- از دست رفتن اعتبار جهانی ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس

- روی آوردن غرب‌زدگان جوامع اسلامی به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی

۱) اقبال به معنویت - بیداری اسلامی - پیدایش و رشد برخی از نهضت‌های جدید دینی

۲) روشنگری مدرن - انقلاب اکتبر روسیه - مرعوب قدرت سیاسی و اقتصادی غرب شدن

۳) بحران فرهنگی - حرکت انقلابی مارکس - قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان

۴) افول سکولاریسم - انقلاب اسلامی - فروپاشی بلوك شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنگری چپ در سطح جهانی

(سراسری ۹۶ - با اندکی تغییر) - به ترتیب، عبارت درست در مورد ویژگی انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن ییستم و انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م. روسیه کدام است؟

۱) این انقلاب‌ها جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند. - دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفه خود می‌دانست.

۲) تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند. - به دلیل سکولاریبدن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

۳) نخستین انقلاب‌هایی بودند که بعد از انقلاب فرانسه شکل گرفتند. - تعدادی از گروه‌های مبارز هویت مارکسیستی و تعدادی دیگر اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند.

۴) در چارچوب نظریه‌هایی شکل می‌گرفتند که برای حل مسائل و بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند. - با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.

(خارج کشور ۹۶ - با تغییر - ترکیبی درس‌های ۵، ۱۲ و ۱۵)

- علت پیدایش هر یک از موارد ذیل، به ترتیب، کدام است؟

- گسترش اندیشه‌های بسامدرون

- اختصاص همهٔ ظرفیت‌های وجودی انسان به آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این‌جهانی

- پوج گرایی

۱) انقلاب اسلامی - سکولاریسم - اوانیسم

۲) انقلاب اکتبر روسیه - از بین رفتن جاذبه‌های روشنگری چپ - گریز از سکولاریسم

۳) حرکت انقلابی مارکس - غلبهٔ سکولاریسم بر فرهنگ غرب - سکولاریسم و دنیوی گرایی

۴) بیداری اسلامی - رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی جهان - روشنگری

۹۵۰ - مصادق‌های «الف»، «ب» و «پ» به ترتیب، کدام‌اند؟

عملکرد	افراد و جریان‌ها
«پ»	حکومت منورالفکران غرب گرا
«الف»	حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان
تشکیل جبهه مقاومت و پایداری در مقابل اسرائیل	«ب»

۱) حذف ساختارهای اجتماعی پیشین - کشورهای زیر نفوذ بلوك شرق - استبداد استعماری در کشورهای اسلامی

۲) ایجاد ساختارهای اجتماعی جدید - جریان‌های روشنگری چپ - موفق شدن در مقابله با استعمار

۳) تشکیل جبهه مقاومت و پایداری - بیدارگران اسلامی - حذف ساختارهای اجتماعی پیشین

۴) حفظ پوشش دینی - گروه‌های مبارز فلسطینی - رسیدن به جایگاه کشورهای غربی

(خارج کشور ۹۷ - ترکیبی درس‌های ۹، ۱۰ و ۱۵) - به ترتیب، هر یک از موارد زیر پس از کدام واقعهٔ تاریخی تحقق یافته است؟

- تشکیل جبهه نجات اسلامی الجزایر

- فروریختن اقتدار کلیسا

- نظریه کنت در باب عدم وقوع جنگ

۱) قتل انور سادات - رنسانس - جنگ دوم جهانی

۲) انقلاب اسلامی - جنگ‌های صلیبی - انقلاب صنعتی

۳) شکل‌گیری جهاد اسلامی افغانستان - ظهور لیبرالیسم - انقلاب فرانسه

(خارج کشور ۹۷ - ترکیبی درس‌های ۹ و ۱۵) - به ترتیب مصاديق «الف»، «ب» و «پ» کدام است؟

نظریه	شرایط اجتماعی
نقد لیبرالیسم اقتصادی	«پ»
نفی حق حیات مستمندان	«ب»
«الف»	فروپاشی بلوك شرق

۱) شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی - لیبرالیسم اولیه - پیدایش طبقهٔ جدید

۲) غلبة نظام لیبرال دموکراتی - انقلاب صنعتی - از بین رفتن آزادی افراد

۳) پایان تاریخ - آزادی فعالیت صاحبان سرمایه - توسعهٔ سرمایه‌داری

۴) جنگ تمدن‌ها - تضعیف سازوکار دموکراتی - گسترش مالکیت خصوصی

۹۱۳-گزینه «۳»

از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی ایران به دلیل این که ارتباطی با بلوک شرق برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت، نمی‌توانست تداوم یابد و دیر یا زود، بار دیگر، دست نیاز به سوی بلوک غرب (نه شرق) دراز می‌کرد.

۹۱۴-گزینه «۲»

در جهان دوقطبی قرن بیستم، هویت جنبش‌ها، انقلاب‌ها و کشورها براساس جایگاه و اهمیتشان برای یکی از دو قطب

جهان (بلوک شرق و بلوک غرب) شناسایی می‌شد.

موقعیت کشورهای وابسته به بلوک غرب در مقابل مسئله فلسطین ← به رسمیت شناختن دولت اسرائیل یا گامبرداشتن در جهت سازش با آن گروههای فلسطینی مارکسیستی جایگاهی برای اعقادات دینی قائل نبودند.

۹۱۵-گزینه «۱»

عبارت اول نادرست است. انقلاب اسلامی ایران از منظر دینی و فرهنگی (نه اقتصادی) به شناخت بحران و چالش‌های جهان اسلام پرداخت.

عبارت چهارم نادرست است. انقلاب اسلامی با آن که در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد.

به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع عربی و از دست رفتن (نه حفظ) اعتبار، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس، مؤثر بود. - نظریه‌جنگ تمدن‌ها، ضمن اعتراف به شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی، با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت. (نه این که گوشزد کند) / گزینه (۲): درست - نادرست: با طرح نظریه‌جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصم‌انه جهان غرب نسبت به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌شد و از این طریق، هراسی که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گشت.

۹۲۴-گزینه «۳» مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن نشان داد بلوک شرق تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد. موقوفیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر نظریه پایان تاریخ فوکویاما خط بطلان کشید. انقلاب اسلامی در شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم (پس‌اسکولاریسم) مؤثر بود.

۹۲۵-گزینه «۳» رویکرد چپ و سوسیالیستی ← انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه تقلیدی از انقلاب‌های مدرن ← انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم انقلاب اسلامی ایران بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت عبور از بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد. **۹۲۶-گزینه «۱»** کشورهای غربی (نه کمونیستی) در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال آن بودند تا فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظام نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا کنند و نظریه پایان تاریخ فوکویاما، همین معنا را القا می‌کرد. نظریه‌جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصم‌انه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم (نه اول) نسبت به بلوک شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند. **بررسی سایر گزینه‌ها** گزینه (۲): درست - نادرست: نظریه‌جنگ تمدن‌ها با طرح دیگر تمدن‌ها در عرض (نه طول) تمدن اسلامی، جایگاه برجسته و منحصر به فرد انقلاب و فرهنگ اسلامی را نادیده می‌گرفت. گزینه (۳): درست - درست / گزینه (۴): درست - درست

۹۲۷-گزینه «۲» دولت اسرائیل با تسلیحات و حمایت‌های مالی آشکار آمریکا و انگلستان و دیگر کشورهای اروپایی تجهیز می‌شد و جبهه مقابله با سلاح‌های روسی می‌جنگید. گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی، اسلام را به عنوان پدیده‌های عربی، می‌بدیرفتند.

شكل‌گیری انتفاضه از پیامدهای انقلاب اسلامی است.

۹۲۸-گزینه «۳» در جهان دوقطبی قرن بیستم، انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود، اهمیت می‌یافتد؛ اما چون به بلوک شرق وابسته نبود، از اهمیت آن کاسته می‌شد. دولت‌های غربی تلاش می‌کردند تا انقلاب‌های اخیر مردم در کشورهای عربی را بخشی از فرایند غربی‌شدن کشورهای عربی معرفی کنند و به همین دلیل آن را بهار عربی نامیدند.

۹۲۹-گزینه «۴» از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب ایران به دلیل این که ارتباطی با بلوک شرق برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت و تداوم نداشت و دیر با زود دست نیاز به سوی بلوک غرب دراز می‌کرد. فرهنگ‌هایی که در دوره استعمار، مقهور جوامع غربی شده بودند، راحل چالش‌های خود را در پیوستن به جوامع غربی می‌دیدند.

۹۱۶-گزینه «۴» وجه مشترک انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه و سایر انقلاب‌های اروپایی ← همه‌این انقلاب‌ها، خصلت سکولار داشتند. تفاوت انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه و سایر انقلاب‌های اروپایی ← انقلاب روسیه، رویکرد چپ و سوسیالیستی داشت، ولی سایر انقلاب‌های اروپایی، لیبرالیستی بودند.

۹۱۷-گزینه «۳» انقلاب اسلامی ایران با بازگشت به هویت اسلامی، فرصت جدیدی را برای جهان غرب، جهت حل بحران‌های معرفتی و معنوی آن پدید آورد. انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹ م. با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمد. انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم تقليدی از انقلاب‌های مدرن بودند (واز آن‌ها الگو می‌گرفتند). انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م. روسیه به دلیل سکولاریون، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

۹۱۸-گزینه «۲» امضای قرارداد کمپ دیوید و به رسمیت شناختن اسرائیل توسط دولت مصر در زمان انورسادات موجب تضعیف موقعیت گروه‌های فلسطینی گردید. انقلاب اسلامی ایران ← شکل‌گیری سلسه جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش. تحقق بیداری اسلامی ← سازمان‌بایی جوامع اسلامی بر مدار فقهات و عدالت انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مستله اسرائیل را به عنوان مستله جهان اسلام مطرح می‌کرد. بازگشت به اسلام اولاً م مشروعیت قرارداد کمپ دیوید را در باور مسلمانان مخدوش کرد. ثانیاً، مقاومت در برابر صهیونیسم را از موضع اعتقاد اسلامی و با تکیه بر ایمان به خداوند و قدرت الهی آغاز کرد.

۹۲۰-گزینه «۱» گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی، اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود، فروپاشی بلوک شرق را به شکل‌گیری نظام نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردند. نظریه پایان تاریخ فوکویاما نیز همین معنا را القا می‌کرد.

مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران ← سلسه انقلاب‌ها و جنبش‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش.

۹۲۱-گزینه «۲» از نظر دولتمردان آمریکا، انقلاب اسلامی به دلیل این که با بلوک شرق ارتباط برقرار نمی‌کرد، توان مقاومت نداشت، آن‌ها انقلاب اسلامی را با موازنین فرهنگ غرب می‌سنجدند. کشورهای اسلامی وابسته به بلوک شرق (در مقابل با اسرائیل) تشکیل جبهه پایداری و مقاومت دادند.

جنوب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقليدی از انقلاب‌های مدرن بودند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

۹۲۲-گزینه «۳» مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، سلسه جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه. ش. است. امروزه بیداری اسلامی، حاصل انتقال بیداری از سطح نخبگان به متن مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام است (نه برعكس).

۹۲۳-گزینه «۴» نادرست - درست؛ بحران‌های عمیق معرفتی و معنوی جهان غرب و چالش‌های مربوط به آن با انقلاب اسلامی و شکل‌گیری جنبش‌های اسلامی فرصت بروز و ظهور یافتد.

بررسی سایر گزینه‌ها گزینه (۱): درست - درست / گزینه (۲): نادرست - نادرست؛ انقلاب اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن،

- ۹۳۹-گزینه «۱»** رویکردهایی که دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، از طریق آن‌ها مسائل و مشکلات جوامع خود را می‌دیدند: رویکرد اول: مسائل جهان اسلام، از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. رویکرد دوم: این مسائل از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود.
- ۹۴۰-گزینه «۲»** نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت به بلوك شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.
- ۹۴۱-گزینه «۳»** انقلاب فرانسه ← با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بود. انقلاب اسلامی ← از متن آرمان‌های معنوی و توحیدی جهان اسلام برای حفظ هویت اسلامی و تأمین حقوق از دست رفتۀ امت اسلامی شکل گرفت. انقلاب روسیه ← با خصلت سکولار و دنیوی خود درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.
- ۹۴۲-گزینه «۱»** انقلاب فرانسه با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند. انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ میلادی روسیه گرچه با دیگر انقلاب‌های اروپایی به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی تفاوت داشت، ولی به دلیل سکولاریوند، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.
- ۹۴۳-گزینه «۴»** انقلاب مشروطه ← ایجاد رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌زده (۱۴)
- بعد از مرگ جمال عبدالناصر در زمان انورسادات ← به رسمیت شناخته‌شدن اسرائیل توسط مصر بعد از انقلاب فرانسه ← شکل‌گیری دولت‌هایی که به طور رسمی گستاخ خود را از دین اعلام می‌کردند. (۱۵)
- ۹۴۴-گزینه «۲»** گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی، اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.
- گروه‌های مارکسیستی فلسطینی، جایگاهی برای باورها و اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند.
- ۹۴۵-گزینه «۳»** شکل‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین ← تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایران پدیدآیی دولت - ملت‌های جدید ← بعد از انقلاب فرانسه (۱۶)
- استفاده از بمب اتم برای اولین بار ← جنگ جهانی دوم (۱۷)
- ۹۴۶-گزینه «۱»** انقلاب‌های آزادی‌بخش ← حذف کارگزاران مستقیم غرب (۱۸)
- استبداد استعماری ← رهوارد حکومت منورالفکران غرب‌زده در کشورهای اسلامی (۱۹)
- تشکیل جبهه مقاومت و پایداری عملکرد کشورهای زیر نفوذ بلوك شرق در مواجهه با مستله فلسطین باعث رونق بازار معنویت‌های کاذب (۲۰)
- ۹۴۷-گزینه «۴»** افول سکولاریسم (گریزو رویگرانی از سکولاریسم) باعث انقلاب اسلامی باعث ← از دست رفتۀ اعتبار جهانی ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس فروپاشی بلوك شرق و از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ در سطح جهانی موجب ← روی‌آوردن غرب‌زدگان جوامع اسلامی به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی (۲۱)
- ۹۳۰-گزینه «۲»** انورسادات طی قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و پیامد آن تضعیف موقعیت گروه‌های فلسطینی بود. امام خمینی در وصیت‌نامه خود، تشکیل یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل را برای آینده کشورهای مسلمان ترسیم کرده بود.
- ۹۳۱-گزینه «۳»** دنیای غرب، برای رفع نیازهای اقتصادی و سیاسی ناگزیر از مقابله با حرکت مستقل است که در جهان اسلام شکل گرفته است و به این منظور فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد: مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آن‌چه در افغانستان و عراق رخ داده است. ارائه تصویری خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی و هابی. تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی در مقابل انقلاب اسلامی.
- ۹۳۲-گزینه «۱»** این عبارت ربطی به گزینه مذکور ندارد.
- ۹۳۳-گزینه «۴»** عبارت اول مربوط به نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون است و عبارت دوم مربوط به نظریه پایان تاریخ فوکویاما است و ارتباطی با یکدیگر ندارند.
- ۹۳۴-گزینه «۲»** تبلیغ معنویت‌های کاذب و سکولار در کشورهای غربی برای پرکردن خلاً معنوی فرهنگ غرب است. سازماندهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی و هابی برای تصویرسازی خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی است.
- نظریه جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب را به جنبش‌های اسلامی، توجیه می‌کرد و از این طریق، هراسی را که پس از جنگ جهانی دوم، نسبت بلوك شرق وجود داشت، متوجه جهان اسلام می‌گرداند.
- ۹۳۵-گزینه «۳»** دولت‌های استعمارگر غربی به کمک منورالفکران غرب‌گرا توانستند از موقوفیت جنبش‌های بیدارگران اسلامی جلوگیری کنند. (۲۲)
- نخستین بیدارگران اسلامی، جنبش‌هایی را برای اصلاح رفثار حاکمان و ساختار حکومت قاجار به وجود آوردند. (۲۳)
- انقلاب اسلامی ایران در شکل‌گیری نظریه‌های ناظر به افول سکولاریسم مؤثر بود از نخستین تلاش‌هایی که جهان غرب برای مقابله با انقلاب اسلامی ایران انجام داد، کودتای نوژه و هشت سال جنگ تحملی بود.
- ۹۳۶-گزینه «۲»** عبارت اول نادرست است. مارکسیسم، ناظر به اندیشه‌های سیاسی (نه اقتصادی) مارکس است. (۲۴)
- عبارت چهارم نادرست است. بیداری اسلامی، تعییر موقعیت ملت‌ها و کشورهای پیرامونی در نظام جهانی سلطه را هدف نهایی خویش نمی‌بینند. (۲۵)
- ۹۳۷-گزینه «۲»** امام خمینی در نامه خود به گوریاچف، فروپاشی بلوك شرق را پیش‌بینی کرده بود. از نظر نسل اول روشنفکران (منورالفکران غرب‌گرا) مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. در آغاز انقلاب اسلامی، شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود. (۲۶)
- ۹۳۸-گزینه «۳»** کشورهایی که زیر نفوذ بلوك غرب بودند ← دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند. کشورهایی که زیر نفوذ بلوك شرق بودند ← جبهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند.

۹۴۸- گزینه «۲»

ویژگی انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم ← تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند.

ویژگی انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ روسیه ← به دلیل سکولاریبودن در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های روشنگری مدرن عمل می‌کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه (۱): عبارت اول ویژگی گروههای مبارز مارکسیست فلسطینی و عبارت دوم ناظر به انقلاب اسلامی ایران است. گزینه (۲): عبارت اول مربوط به انقلاب اسلامی ایران و عبارت دوم، ناظر به گروههای مبارز فلسطینی است. گزینه (۳): عبارت دوم ناظر به انقلاب فرانسه است.

۹۴۹- گزینه «۱»

انقلاب اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های ناظر به افول سکولاریسم مؤثر بود.

در سکولاریسم همه ظرفیت‌های وجودی انسان متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این‌جهانی می‌شود. (در ۵) اصالت‌بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید. (در ۶)

۹۵۰- گزینه «۱»

الف حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف کرده و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کرده‌اند. ← کشورهای زیر نفوذ بلوك شرق ← تشکیل جمهه مقاومت و پایداری در مقابل اسرائیل / ← رهایرد حکومت منورالفکران غرب‌زده ← استبداد استعماری در کشورهای اسلامی

۹۵۱- گزینه «۲»

تشکیل جبهه نجات اسلامی الجزایر پس از ← انقلاب اسلامی (در ۱۵)

فروریختن اقتدار کلیسا پس از ← جنگ‌های صلیبی (در ۶) ارائه نظریه کنت در باب وقوع جنگ پس از ← انقلاب صنعتی

۹۵۲- گزینه «۳»

این سؤال تا حدودی مفهومی است و نیاز به توجه و دقیق بیشتری دارد.

الف کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود، فروپاشی بلوك شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردد (نظریه پایان تاریخ فوکویاما). (در ۱۵)

← نظریه‌پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند و حتی کمک به مستمندان را بیهوده می‌دانستند. مالتوس یکی از این نظریه‌پردازان بود که معتقد بود کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

← توسعه سرمایه‌داری که ناشی از ظهور لیبرالیسم اولیه و عوامل دیگر بود، موجب شکل‌گیری چالش فقر و غنا در کشورهای غربی گردید. برخی از اندیشمندان غربی برای حل این چالش، نظریه‌هایی ارائه دادند. مارکس یکی از این اندیشمندان بود که به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت.